

Илустроване

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

40 : 07 / III

Време

Бр. 1 — 1. III 1930 — цена 4 дин.

1930

Поштарина плаћена у готову

Frigidaire

ЕЛЕКТРИЧНИ АУТОМАТСКИ ХЛАДЊАК
ФАБРИКАТ GENERAL MOTORS CORPORATION
DAYTON, OHIO, U.S.A.

Frigidaire хладњаци израђују се у разним величинама, а сви се типови могу поделити у две групе: једни су намењени за домаћу употребу, а други за хотеле, ресторани, посластичарнице, месарнице, болнице и т. д. И једни и други, поред сталне хладноће, израђују дневно и по неколико килограма леда. •Посетите наше сталне изложбе у Београду и Загребу где можете прегледати све типове хладњана и добити сва обавештења.

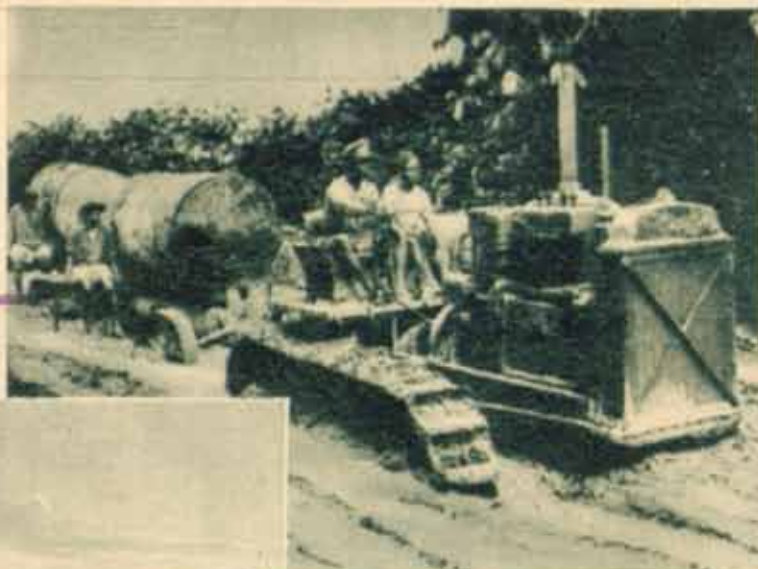
Генерални заступник за Краљевину Југославију
НИКОЛА Н. ЗУБЕР

БЕОГРАД • Теразије 34 • Телефон 59-49 и 14-13
ЗАГРЕБ • Гундулићева улица 7 • Телефон 68-71

CATERPILLAR

REG. U.S. PAT. OFF.

40:07/10 „ГУСЕНИЦА“ ТРАКТОРИ

Катерпилар по најгорим путевима.
Шумска индустрија у Африци

Катерпилар савлађује и најтеже
узбрдице

Катерпилар оре ледину

У служби авиације

КАТЕРПИЛАР

Катерпилар праша и окопава кукуруз

Катерпилар трактор

ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО
В. Х. СМАЈТ - БЕОГРАД
МИЛОША ВЕЛИКОГ 23.
35—43 ТЕЛЕФОНИ 59—95

CATERPILLAR

REG. U.S. PAT. OFF.

За кратко време излази из штампе велика Медицинска Енциклопедија за народ (Народни здравствени учитељ)

у редакцији професора Медицинског Факултета Др. Александра Ђ. Костића, Управника Хистолошког Института у Београду, а уз сарадњу великог броја наших најпознатијих стручњака г.г. Др. Живојина Ђорђевића, проф. Университета и члана Кр. Срп. Академије Наука; Др. Недељка Кошанина, проф. Университета и члана Срп. Академије Наука; Др. Арнолда Холсте, проф. Университета; Др. Димитрија Антића, проф. Университета; Др. Александра Радосављевића, проф. Университета; Др. Миливоја Костића, проф. Университета; Др. Милоша Богдановића, проф. Университета; Др. Косте Тодоровића, проф. Университета; Др. Матије Амброжића, проф. Университета; Др. Ђорђа Ђорђевића, проф. Университета; Др. Љубише Вуловића, проф. Университета; Др. Милобана Милобановића, проф. Университета; Др. Милана Луковића, проф. Университета; Др. Борибоја Д. Милојевића, проф. Университета; Др. Симише Станковића, проф. Университета; Др. Љубише Глишића, проф. Университета; Др. Стебана Иванића, директора Цент. Хигијенског Завода; Др. Богољуба Константиновића, шефа одељења Цент. Хигијенског Завода; Др. А. Пуљо, шефа држ. поликлинике за болести уста и зуба; Др. Саве Јанковића, шефа радиолошког одељења; Др. Димитрија Јовчића, шефа хируршког одељења; Др. Панте Тутунџића, доцента Университета; Др. Војислава Арнолдевића, доц. Университета; Др. Јебрема Недељковића, доц. Университета; Др. Влад. Спужића, асист. Университета; Др. Радобана Брашобана, доц. Университета; Др. Душана Борића, асист. Университета; Др. Стебана Јаковљевића, асист. Университета; Др. Радивоја Павловића, доц. Университета; Инж. Богића Кнежевића, доц. Университета; Др. Илије Димитријевића, асист. Университета; Др. Младена Јосифовића, доц. Университета; Др. Свјетислава Барјактаровића, асист. Университета; Др. Димитрија Миодраговића, асист. Университета; Др. Бор. Стебановића, доц. Университета и др.

Медицинска Енциклопедија за народ

претставља зборник најнеопходнијег знања из медицине, без којег нико не сме да буде. Она ће бити најпопуларнија и најприступачнија медицинска књига свим слојевима народа. У преко 2000 чланака износи јасно и једноставно, кроз слику и реч, састав и рад здравог човечијег организма, као и средину и погодбе за нормални живот. Проучава обољења и болести, којима је човечији организам свакодневно изложен, као и начин, како да се од њих човек сачува; упознаје са проузроковачима болести, као и са паразитима, који на човечијем телу могу да живе. Излаже целокупну хигијену, како општу, тако и специјалну, како појединачно, тако и заједничко. Саветује у најхитнијим случајевима. Даје најкорисније упуте до првог лекарског прегледа; помаже, да се правилно и тачно спроведе наредба лекара. Даје мајмама савете у неговању и исхрани деце. Описује наше и страно лековито биље. Даје податке о нашим бањама, леčiliштима и санаторијумима. Једном речју, пружа оно што данас свако безусловно мора да зна из области медицине и њој најближих грана.

Медицинска Енциклопедија за народ

најбољи је кућни пријатељ и саветодавац; неопходна је потреба сваког човека.

Медицинску Енциклопедију за народ

треба да набади свака породица и сваки појединац; без ње не сме да остане ниједна кућа и ниједна заједница. Неколико милиона људи свију нација црпе велике користи читајући на свом матерњем језику слична дела, која се у небројено примерака растурају у свим деловима света.

Медицинска Енциклопедија за народ

обухватиће преко 1000 страна дуплог формата у 12—14 сбезака. Сваког месеца излази по једна сбезака од 80 страна, на специјалној холофрај-илустрационој хартији. Цело дело ће садржавати око 1000 слика и синоптичких табела, велики број табела у разним бојама, табелу човечијег тела са органима на расплавање, који приказују цео унутрашњи склоп нашег организма.

Медицинска Енциклопедија за народ

добија се уз месечну претплату од динара 40.— са плаћеном поштарином и паковањем. Ко се на време не пријави и не претплати, неће моћи добити прву сбезак, јер се Медицинска Енциклопедија за народ штампа само у оноликом броју примерака, колико се буде пријавило претплатника.

Тражимо поверенике
у свим градовима,
барошима и селима.

»НАРОДНА ПРОСВЕТА«
БЕОГРАД - КНЕЗ МИХАИЛОВА 20

ИСЕЧИТЕ И ПОШАЉИТЕ У ЗАТВОРЕНОМ КВЕРТУ.

Издавачком Предузећу

»НАРОДНА ПРОСВЕТА«

БЕОГРАД
Кн. Михаилова 20.

Обим се претплаћујем на комплетну

»МЕДИЦИНСКУ ЕНЦИКЛОПЕДИЈУ ЗА НАРОД«

(Народни здравствени учитељ)

у 12—14 сбезака, свака од по 5 штампаних табака дуплог формата, за цену динара 40.— по сбезаци, са поштарином и паковањем, коју ћу суму сваког 1. а најдаље 15. у месецу редовно и на време слати.

Обавезујем се, да ћу Вам све отплате плати путем Поштанске Штедионице бр. 52.268, или упутницом преко поште, или непосредно Вашој благајни у Београду, Кнез Михаилова ул. бр. 20/1.

Прву уплату у 40.— динара а за прву сбезаку шаљем данас.

1930.

(Потпис)

У

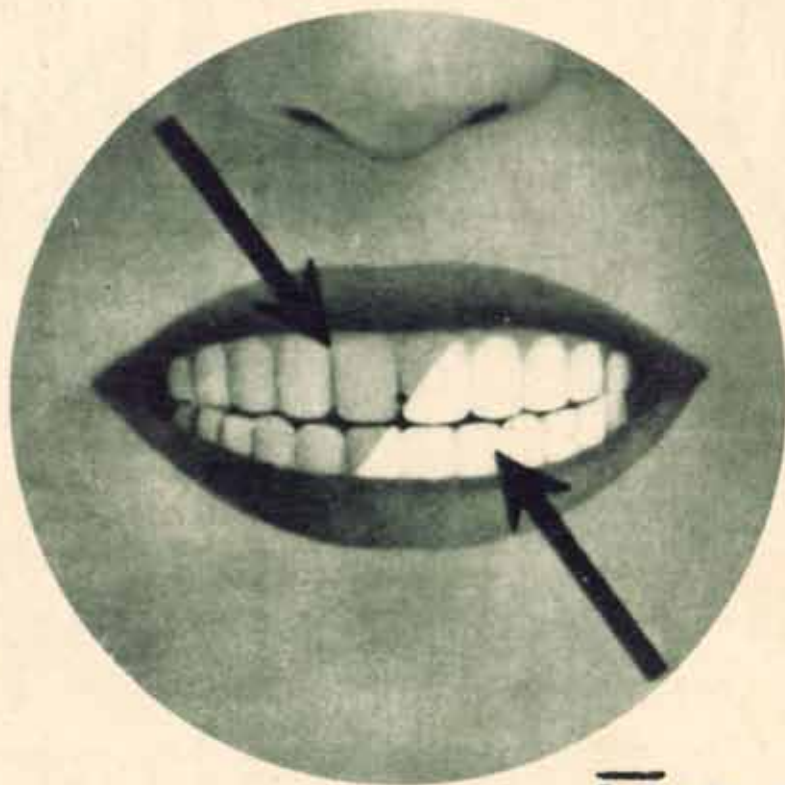
(Занимање)

Име и презиме.....

Тачна адреса.....

ODOL * ODOL * ODOL * ODOL

Пре употребе
Одол-пасте за зубе

Овако
гелује

После
употребе Одол-
пасте за зубе

Одол-паста за зубе!

ODOL * ODOL * ODOL * ODOL

У лобу за женам...

Како је симпатичан и чудан тај наш Хектор Лапуик! Пошто му је Бог подаро заводљиви изглед задовољног грмља, савршено здравље и двеста хиљада франака месечног прихода, могао је имати све што му је потребно да живи срећно на овој земљи.

Баш из ових разлога многе и многе госпођице метнуле би врло радо своју руку у широку и снажну шаклу овога срећнога колоса. Већ двадесет пута био је ту да се ожени, али увек, у последњем тренутку, није хтео да каже „хоћу“, које су два заљубљена ока тако жељно чекала да склизне са његових усана.

— Знам те, знам — мислио је — ти не волиш мене, већ ону гомилићину новца што ми је оставио мој отац.

Хектор је хтео да буде потпуно убеђен да неко полизи за њега само из љубави и ни због чега другог.

Свакако ћете рећи да му није било тешко отрести се својих милиона. Разуме се. Али је он више волео да их сачува, а да се с друге стране покаже као убоги ђаво.

Могли сте га видети како сваки дан излази из свога елегантнаг апартамана обучен у отприце одело.

„Лудак“, говорили су за њим. Али он није био лудак... или су луди сви они који трче за неком жељом. Усамљен и меланхоличан, лутао је по вароши тражећи себи „неку“ непознату лепоту, способну да јој из очију прочита страстну жељу за љубављу, која неће бити само чист рачун.

Дакле, једнога априлскога дана, смешно обучен у некакав згузван капут, са необично кратким панталонама, Хектор Лапуик пушио је своју лулу на једној клупи на Шанзелизе. Пред њим су пролазили аутомобили и јурили према Булонској шуми, посећив у себи младе елегантне даме с осмесима пролећа.

Све су му изгледале грациозне, чаробне, заносне... Али све су пролазиле поред њега равнодушно. И тамај је, сиромаш, и овога пута, потпуно очајан, хтео да напусти то место и оде кући. Једна елегантна лимузина задржа се поред њега и стаде на неколико метара од његове клупе.

огромном грудном кошу како никада досада није лупало. Устаде са сненивањем и приђе аутомобилу. Лепа дама гледала га је са извесним изненађењем.

— Сад се држи — помисли наш грмаљ — ето ти сад.

Док је прилазио аутомобилу она је већ била сишла и мерила га врло уочљиво од главе до пете, па задовољно узвикну:

— Ви сте човек кога ја већ месецима и месецима тражим! Задовољна сам, тако сам задовољна што сам вас срела. Дођите сутра у јутру у једнаест код мене. Уверена сам да се нећете кајати за ваш труд.

Затим му пружи своју посетницу. „Контеза Петровска, 44 бис Авиј Ош“.

Хектор, очаран, занесен, одушевљен толиком отвореношћу и толиком грацијом, узалуд је тражио у своме срцу какву фразу којом би исказао своје одушевљење и срећу...

Када се мало прибрао и хтео нешто рећи, контеза на лимузини била је већ далеко.

Иако је био чуднога карактера и особељачког укуса, наш Лапуик није био човек који се жмурећи упушта у љубавну авантуру па ма како она била заводљива. Због тога је цело вече провео расипујући о контези Петровској.

Информације су биле изврсне: удовица једног козачког пуковника, који јој је оставио лепо имање, посећивала је највиша париска друштва и била беспрекорног понашања.

— То је жена која ми треба! — потврдио је Хектор радосно.

Идућег дана, у одређено време, весео намазан помадом по коси, свеже обријан да га нисте могли познати, Хектор зазвони на вратима лепе жене.

— Госпођа контеза Петровска?

— Госпођа никада не прима пре подне, одговори слуга.

— Али она ми је казала да дођем у једнаест...

— Ах, сад знам... рече слуга, обрте му леђа и повика:

— Еј, Марија! дошао је човек по онај дењак!

— Каква дењак? запити Хектор згранут. И слуга му објасни да је контеза јуче дошла врло весела из шетње и рекла својој собарици:

— Најзад сам наишла на једнога крупнога плећатог сиромашка који може да ме ослободи оног одела и рубља мога покојног мужа. И он има ногу бар 47, као и покојни пуковник. Спремите му све то у један велики дењак. Доћи ће сутра у једнаест по ствари...

Жан Боно

— Па добро, госпођо, ко је вечио вашег покојног мужа?

— Нико, јеро је сам од себе.

— Ти не бијеш ракију?

— Само у извезеним приликама.

— А које су то извезене прилике?

— Када бијем ракију.

Он: шта све се дешава тако брзо враћили са мора?

Она: јаво да Вам кажем нисам могла више да гледам ову разголићеност наших жена на плажи.

— Па шта је ваша кћи добила док је радила на филму?

— Педесет франака дневно и ово дејше.

— Јеллије, кондуктер, сме ли се измишљати у овом кућу?

— Не сме, господине.

— Па ошкуда онда овакви дијавци?

— Од ошкана који ме нису нишлели.

— Ало, ко је тамо?

— Браћа Гринкхуи.

— Али јако?

— Браћа Гринкхуи.

— То сам ја, само сам хтео да знам говорим ли с вама или с вашим браћом?

— С мојим браћом.

— Е, онда извинише, ја сам хтео говорити с вама.

(„Morgen“)

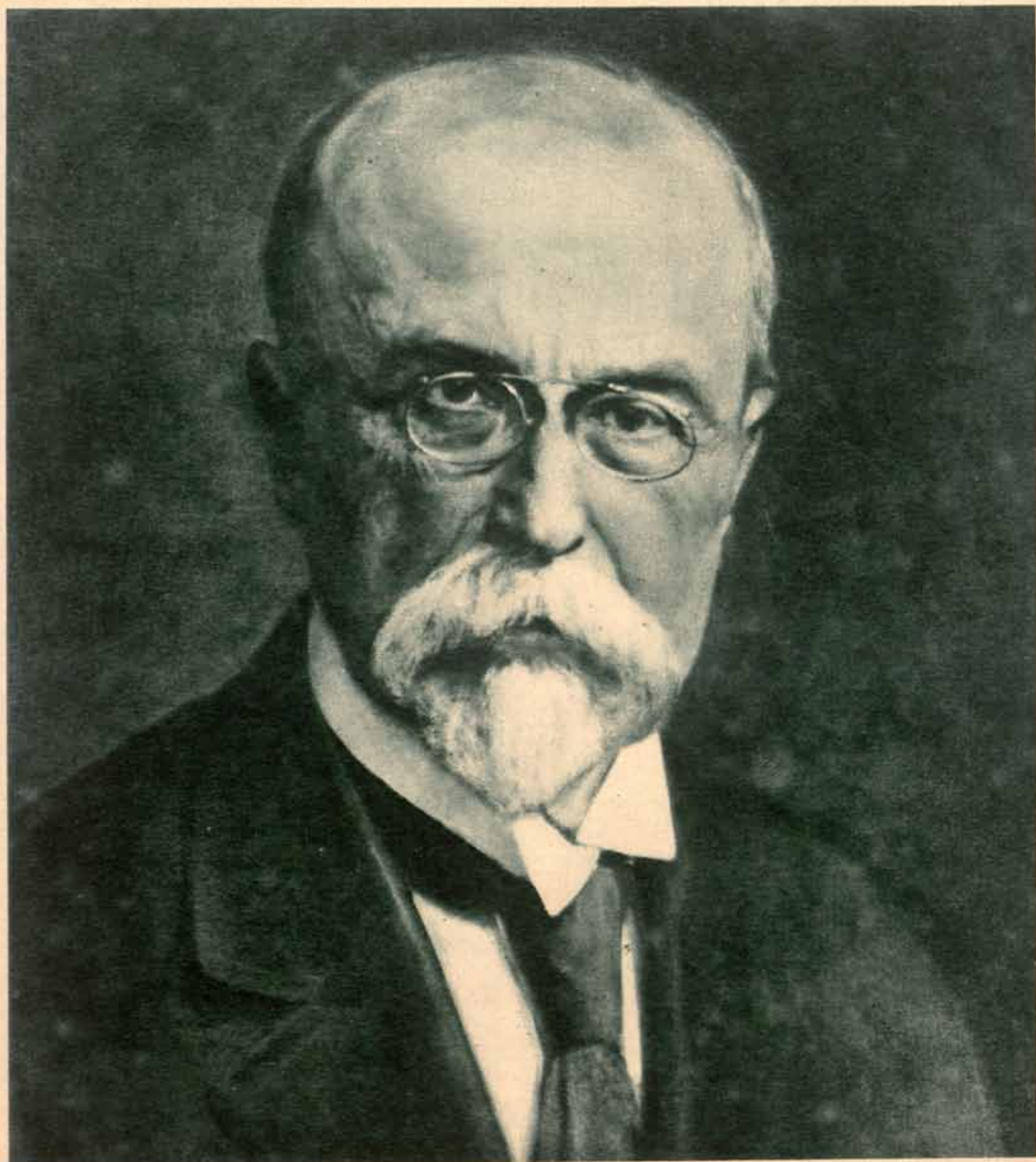
Ох! Божанство! Једна плава главичица провири кроз отворен прозор, а бела ручица даде знак младоме човеку да приђе. Срце Хектора Лапуика поче јако лупати у

Илустрисано Време

БРОЈ 1.

БЕОГРАД, 1. МАРТ 1930.

1. ГОД.

Г. Тома Масарик, творац Чехословачке Републике и велики чешки државник,
напуштају 7. марта 80 година

са свих страна

Последњи снимак А. Кестера
Poslednji snimak A. Kestera

† Д-р Адолф Кестер – D-r Adolf Kester
изненада преминули немачки посланик у Београду, и велики пријатељ нашег народа на одру
Iznenada preminuli nemački poslanik u Beogradu,
i veliki prijatelj našega naroda na odru

Министар Војске и Морарнице, ген. г. Хаџић са генералом Кутеповом, несталим бобом руских емиграната, за време погребца ген. Врангела у Београду
Ministar Vojske i Morarice, gen. g. Hadžić sa generalom Kutepovom, nestalim yodlom ruskih emigranata, za vreme pogreba generala Vrangela u Beogradu

У ОВОМЕ БРОЈУ:

	Стр.
1. Догађаји из земље и света	7—13
2. Море као извор енергије	14
3. Мода	15
4. Дечје стране	16—17
5. Спорт	19
6. Филм	20—21
7. Скок у тмину, роман	22—23
8. Позориште	24
9. Забава	25
10. Виолина која ебира смрт, прича	26
11. Наш дом	27
12. Разно	28

НАШЕ СЛИКЕ:

Насловна слика: Њ. В. Престолонаследник Петар са срном, акварел г. С. Грујића, по фотографији В. Бенчића.

Слика на 18. страни: Београд кога нестаје, сцена из улице Цара Лазара преко пута Цокеј-Клуба, пастел г. А. Г. Балаша, сликара.

Принц регент Никола
Princ regent Nikola

Веридба принца регента Николе румунског

На румунском Двору убелико се већ чине припреме за званичну веридбу румунског принца регента Николе са принцезом Кристином, другом ћерком шпанског Краља.

Принцеза Кристина шпанска
Princeza Kristina španska

Пред Масарикову прославу

Седи шеф чехословачке државе г. Масарик
који ће 7 марта о. г. навршити 80 година, на својој јутарњој шетњи.

Sedi šef čehoslovačke države g. Masarik
koji će 7. mártá o. g. navršiti 80 godina, na svojoj jutarnjoj šetnji.

Ладо и Олива

После турнеја Њујорк, Лондон, Берлин и Италија, овај играчки пар дошао је у Казино де Пари, где је изазвао велико интересовање својим класичним играма.

Posle turneja New-York, London, Berlin i Italija, ovaj igrački par došao je u Kasino de Paris gde je izazvao veliko interesovanje svojim klasičnim igrama.

Жене шофери у Турској Žene šoferi u Turskoj

Први турски шофер на такси-у зове се г-ца Мела Муамер, то је прва жена која је добила дозволу да вози такси у Турској.

Г. Д-р Хал Бинс, професор универзитета у Колумбији пронашао је материју од које се граде меке грамофонске плоче које се могу савијати.

G. D-r Hal Beans, profesor univerziteta u Kolumbiji pronašao je materiju od koje se grade meke gramofonske ploče koje se mogu savijati.

На илажи з Канз — На плаћи и Cannes-и
снимак од пре некако дана — снимак од пре неколико дана

ЛЕПОТИЦЕ

Мис Данска,
победница на конкурс елeгaнције на
Француској ривјери
Miss Danska,
победница на конкурс елeгaнције на
francuskoj rivieri

Мис Италија,
победница на конкурс елeгaнције
Miss Italia,
победница на конкурс елeгaнције

Мис Зима,
гца Јосефина Хофман изабрана
у Лос-Анђелесу
Miss Zima,
gca Josefina Hoffman izabrana
u Los-Angelesu

Шест веселих удавача
снимак са илаже з Канз

Šest veselih udavača
snimak sa plaže u Cannes-u

Мис Европа, гца Алиса Диплараку
за време борбе цвећем з Ници
Miss Europa, gca Alisa Diplaraku
za vreme borbe cvetom u Nici

Наше слике

Потпуковник г. Сеуник,
налази се већ више дана у Немачкој као представник наше
војске на међународним коњичким такмичењима
Potrukovnik g. Seunik,
nalaži se već više dana u Nemačkoj kao predstavnik naše vojske
na međunarodnim konjičkim utakmicama

Снимак с југа – Snimak s juga

Пешка Патријаршија
у опасности је да се сруши. Ново-
основано „друштво за чување на-
родних споменика“ преузело је
акцију да се патријаршија спасе
Peška Patrijarsija
u opasnosti je da se sruši. Novo-
osnovano „društvo za čuvanje na-
rodnih spomenika“ preuzelo je
akciju da se patrijarsija spase

Два пара са забаве „Ноћ у Холливуду“ друштва
„Цвијета Зузорић“
Dva para sa zabave „Noć u Hollywoodu“ društva
„Cvijeta Zuzorić“

Нове удобности за београдске излетнике. Новоподигнути хотел
на Авали
Nove udobnosti za beogradske izletnike. Novopodignuti hotel na Avali

Фебруарска шетња на Калемегдану
Februarska šetnja na Kalemegdanu

Изложба гђе Кестер
16. фебруара отворена је колек-
тивна изложба гђе Кестер у па-
вилјону „Цвијета Зузорић“

Изложба гђе Кестер
16. фебруара отворена је колективна
изложба гђе Кестер у павилјону
„Cvijeta Zuzorić“

гђа Кете Кестер
gđa Kete Kester

Аутопортре - Autoportre

Селјаци из Загорја на слави четника 15. II. у Београду код „Имперјала“
Selfaci iz Zagorja na slavi četnika 15. II. u Beogradu kod „Imperijala“

„Studio“ -

Стојић - Касина

(Теразије 25, две сале).
Даје часове групне и појединачне свакодневне за народне и модерне игре. Балет и гимнастика за децу и одрасле.

КОЈАКО
ЗАШТИО

1. Који је песник рођен пре 2000 година?
2. Ко је Доситеја назвао абанџио багабундом?
3. Које је најмање место у нашој држави?
4. Колику количину означава реч тма кад се каже „тшта и тма“?
5. Која се велика река улива у Јадранско Море?
6. Где је Турско острво?

Одговор на 25 страни

ПРОШЛЕ НЕДЕЛЕ

Обновљена је у Загребу акција за подизање споменика Краљу Петру Првом Ослободиоцу у Загребу. У вези с овом акцијом град Осек приложио је 100.000 динара за подизање овог споменика.

Претседник Француске републике г. Думерг одликовао је орденом Легије части г. Светислава Јовановића, академског сликара и претседника југословенске колоније у Француској.

У Паризу је покренут нов лист „Југословенски гласник у Француској“. Лист је на нашем језику. Уредници г. г. Љубојевић и Репић.

19. фебруара Њ. В. Краљ посетио одар умрлог немачког посланика г. Кестера и изјавио саучешће г-ђи Кестер.

19. фебруара апутовао је у Београд на кратко бављење принц Сикст Бурбонски брат ексцарице Зите који је 1916. године радио на закључењу мира.

20. фебруара Претседник Мин. Савета потписао је правилник о службеном оделу за чиновнике ресора Мин. унутрашњих дела.

21. фебруара Образовао је нову владу у Француској г. Шотан, а 25. влада г. Шотана пала при првој појави у парламенту приликом гласања о декларацији.

22. фебруара умро у Београду др. Милан Мица Савић, познати војвођански књижевник и дугогодишњи секретар Српске матице у Н. Саду.

Књижевни Конкурс Илустрованог Времена.

Уредништво „Илустрованог Времена“ расписује свој први Конкурс за најбољу причу којој је аутор дама.

Тема потпуно слободна. Прича не сме бити дужа од две стране овога листа.

Прва награда: Поклон најбољег стоваришта береничких и свадбених накита М. Т. Стефановића, дворског јубелира, Кнез Михајлова улица 10.

Златан женски сат с емаљом,

Друга награда: 500 динара.

Трећа награда: Бесплатан лист за годину дана.

Остале ненаграђене приче, које заслужују да буду објављене, хонорисаће се редовним хонорарима.

Рукописе слати уредништву анонимно и приложити запечаћен коверат у коме је написано име писца или псеудоним. Наслови награђених прича биће објављени у нашем листу и у „Времену“ и награђени аутор биће позван у редакцију ради отбарања коверта у његову присуству.

Рок за подношење рукописа 15 мај 1930. закључно.

Резултат конкурса биће објављен 1 јуна.

Награђени и примљени рукописи биће штампани онако како их писци поднесу, ћирицом или латиницом.

ИМЕНА ЧЛАНОВА ЖИРИА БИЋЕ
НАКНАДНО ОБЈАВЉЕНА.

савршен крој -
најбоља израда

Море као извор енергије

1. — Галерија за руковање уставима.
2. — Затворена устава изолује турбину.
3. — Отворене уставе на одводним каналима.
4. — Уставе простора за турбину.
5. — Лежиште по коме се креће устава.
6. — Машинска сала.
7. — Електрични алтернатор.
8. — Хидраулична турбина.
9. — Одводни канал.
10. — Зид од армираног бетона.

Огромним и сталним напретком индустрије и технике, и потребе за енергијом, која је неопходна и за најмању индустрију, постају из дана у дан све веће. Данас се у свима индустријама, као и при техничким радовима, гледа да се што је могуће више људска радна снага замени машинама. А за све ово потребно је имати довољну енергију.

Потребна енергија добија се данас из разних извора. Угаљ је један од најстаријих и најчешће употребљених. Али поред других незгода употребе угаља, угљени рудници стално се и све више исцрпљују. Додуше увек се налазе и нови извори, али не треба губити из вида да је данашњи степен развоја индустрије дошао до ове висине за релативно кратко време, и да ће се техника и индустрија свакога дана све више развијати, па према томе и потребе за угљем биће све веће.

Зато није чудо што се данас гледа на све могуће начине да се дође до других извора енергије. Други извор енергије је петрол, нафта. Али за њу важи исто што и за угаљ, јер је потрошња све већа и не може се предвидети шта ће у томе погледу бити у будућности.

Као извор енергије долази затим електрицитет, али њега добијамо опет помоћу угаља. У последње време постоји јака тенденција да се електрична енергија добија из других извора природне енергије, нарочито из разних водопада. Овај је начин добијања електрицитета нарочито распрострањен у планинским пределима, где има доста водених падова за искоришћавање.

Најзад постоје и други извори енергија, и сваки посебно заслужује да се о њему нарочито проговори.

Данас ћемо изнети неке новије пројекте по којима се као моторна сила за добијање енергије покушава да употреби велики и неисцрпни извор, који нам пружа море својим таласима, пливом и осеком.

Велика разорна моћ морских таласа била је позната од увек. Штета коју су морски таласи наносили морепловцима, нарочито раније док нисмо имали данашња техничка савршенства, огромна је, а и данас је још увек велика. Сем тога добро је позната јачина дејства морских таласа на обале где су таласи сталним и дуготрајним

дејством изменили и даље мењају облик саме обале.

Познавајући добро разорно дејство и снагу морских таласа, људи су морали доћи на мисао да ту природну силу употребе у корисне сврхе, односно да је претворе у такав облик енергије, који ће човек после моћи по својој нахођењу да искористи за своје потребе.

Конструктори су покушали разне системе. Сви се они у главном свде на три разна начина. По једноме систему таласи се примају у нарочито саграђене канале, који имају облик левка. Својом силом таласи потискују и компримирају ваздух, који се тамо скупља у нарочите резервоаре.

По другоме систему нарочито пловци надоласком таласа наизменично се дижу и спуштају. Ово кретање у вертикалном правцу преноси се механички и претвара у погодно ротационо кретање.

По трећем систему нарочите лопате примају хоризонталне ударе таласа, па се ови затим механичким преношењем кретања претварају у погодно ротационо кретање.

По овим разним принципима вршени су многи покушаји, који би довели до практичних резултата. У извесним случајевима покушаји су имали повољне резултате, али само код умерене јачине таласа. Готово ни једна од испробаних апаратура није била у стању да се одупре јаким бурама.

Међутим изгледа да су неки последњи покушаји, нарочито на Алжирским обалама дали врло повољне практичне резултате. По једном од тих пројеката, који искоришћава систем пловака, и који је установио инжењер Физено, не искоришћавају се директно јаки таласи, већ само ублажени валови које горњи таласи изазивају у једном нарочито спремаеном басену, везаном за море само једним отвором. На тај се начин избегава разорно дејство врло јаких таласа на апаратуру.

Други пројекат, којим би се такође ублажило разорно дејство сувише јаких таласа, састоји се из серије отвора, широких према мору, а који се затим сужавају, да би се при улазу у канале, где се налазе турбине, завршили јако суженим и нешто на горе повијеним каналом. У широком каналу налазе се турбине. Талас воде улази

у канал, који се сужава и тако му се брзина повећава. Водени млазеви улазе кроз узани отвор и дејствују на турбину, која се тако покреће, а затим се вода, пошто је дејствовала на турбину, враћа нарочитим одводним у море. Наравно, да би се достигло беспрекидно кретање потребно је установити читаву серију оваквих отвора са турбинама, и ти отвори морају бити распоређени у погодном односу, тако да произведено ротационо кретање буде непрекидно.

Сем овога начина искоришћавања механичке снаге таласа за добијање енергије, постоји и други један начин, где се као извор енергије употребљава појава плиме и осеке.

Овај је начин теоријски врло прост. У главном, потребно је створити један басен, затворен насипом, преко кога може прећи морска вода кад наступа плива. У томе случају басен се напуни водом, па затим, када наступи осека, вода се нарочитим одводима опет спроводи у море, покрећајући тим својим падом турбине.

Још пре неколико година израђен је један велики пројекат за искоришћавање плиме и осеке у Нормандији у заливу острвца Mont-Saint-Michel. По томе пројекту цео би се залив имао затворити огромним насипом од 20 километара. Хидроелектрична фабрика налазила би се на самоме насипу, а површина насипа служила би као мост, којим би се везала два супротна краја залива. Турбине би се налазиле у засебним одељењима од бетона, са два излаза, један према мору, други према заливу. Испод сваког одељења налазило би се одводни канал са два отвора. Кад наступи плива, сви су излази затворени и морска површина се попне до жељене висине. Затим се отворе излази са морске стране на одељењима где су турбине. У томе случају вода отиче из мора ка заливу и покреће турбине. Кад наступи осека и ниво морске површине и површине у заливу постане готово исти, сви се излази затворе. Тада вода отиче из залива ка мору и покреће турбине. На овај би се начин обезбедило стално кретање турбина.

Када се искоришћавање силе морских таласа и плиме и осеке буде потпуно успрешло и генерисало, људи ће располагати огромном количином енергије, која ће се моћи бесплатно искоришћавати. (ц)

Мода

Пиджама од жуте свиле.
Капут опшивен плавим.

У модном су свету зимска и балска сезона већ закључене и ако смо тек у половини зиме. Званично остварење пролетње сезоне очекујемо тек кроз петнаест дана. То не значи да модели нису већ спремљени, већ напротив, све што се тиче атрибута лепих жена спремно је да сачека прве златне птице из Америке, па тек онда европске купце са анемичном ба-
лутом.

До почетка марта искрено речено не може се о новостима моде ништа рећи, мањ ако се хоће париски шик на своју руку да измишља. Прави извештач моде мора до скупљивости да је обавештен, а то се може имати само на лицу места. Чекајмо стрпљиво бићемо награђени.

Пошто је вечерња тоалета последња продукција зимске моде, а забаве вечерње су још у јеку, има места да прикажемо још по који објекат новијег датума тако рећи савременика „Беле недеље“.

РУЖА КОЕН.

Кеп од црна велура по-
стављен велуrom треш-
њево боје. Модел Коло.

Капут од црвеногa сомота
са крвом од жуте лисице

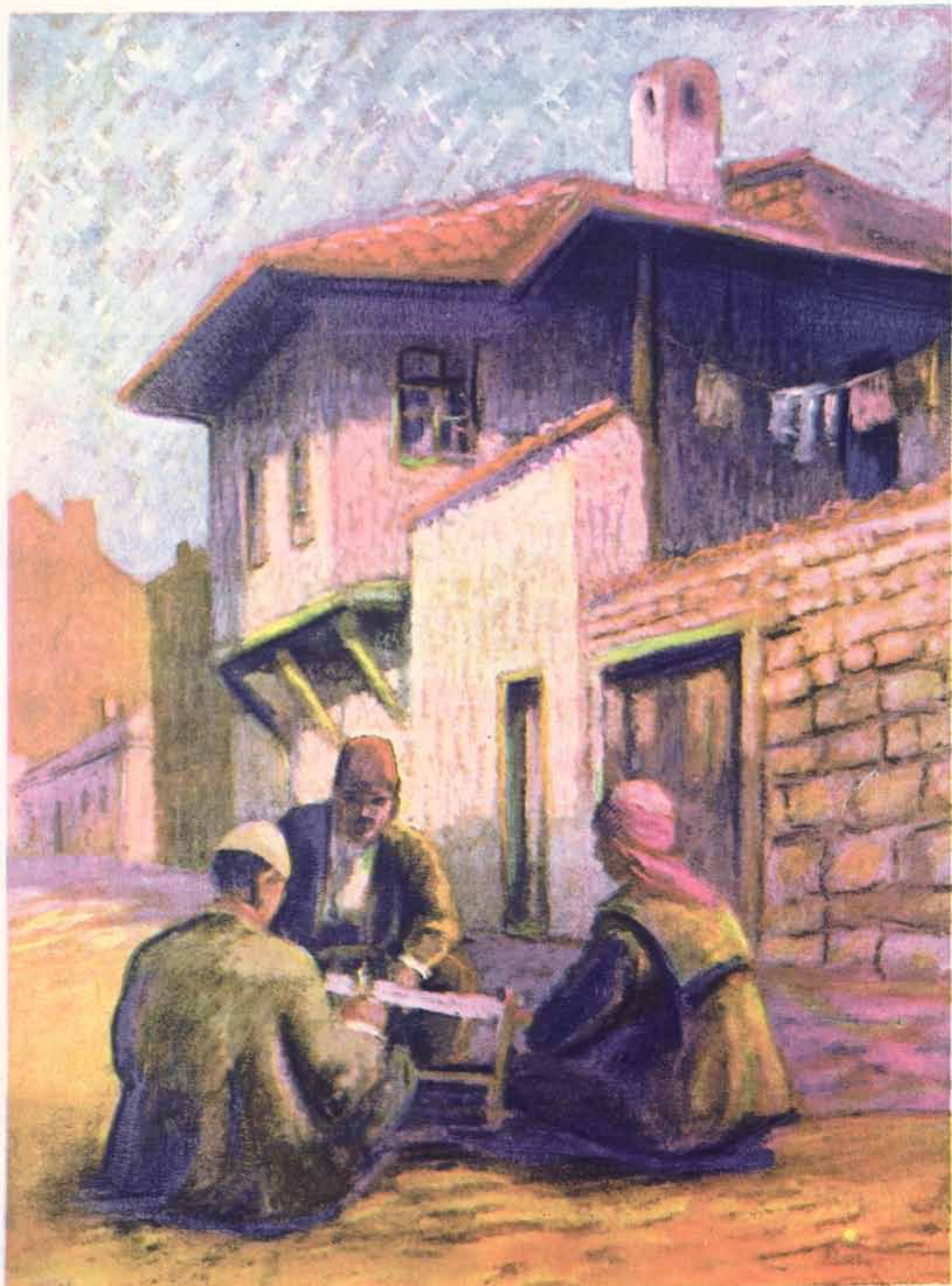
Модел Lucien Lelong, тешка
свила боје сланове кости.

Хаљина од црногa креп
ромена са утиснутим
гирландом. Модел
Miler soeur.

Скупоцена сомотска црна ципела са потпетицом
високом 6 см. Модел Перуџа.

Београд кога нестаје
Улица Цара Лазара. Једна
од оних улица које су
постале историја

СПОРТ

Влада Чобановић и
Тома Станисављевић
Vlada Čobanović i
Toma Stanisavljević

Делегати санк донатачких потписивах на конференцији у
Београду, савезаној од стране Ј. Н. С-а

Иван Ризман и Костић
слушају радио пре сусрета
Ivan Rizman i Kostić slušaju radio pre susreta

Боксерски сусрет бечких
професионалаца и београд-
ских аматора одржан 9. II.
Чобановић је тучао бечког
шампиона Хоена, а Ризман
се борио нерешено с прав-
ком Аустрије Веселићем

Идуће недеље

почињу борбе за пр-
венство Б.Л.П.-а. Играју
Југославија — Јединство
и Б.У.С.К. — Обићки.
Б.С.К. не учествује у
првом колу.

Нови прваци света у клизању,
супрузи Брунет
Novi prvaci sveta u klizanju,
supruzi Brunet

Лера скиачица у Швајцарској
Lera skijačica u Švajcarskoj

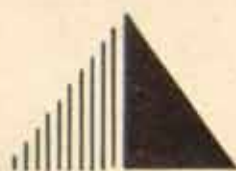

Скок преко живе прероне. Филмска Глумица Алиса Дол
прескаче колегикицу Ану Кристи

Skok preko žive prerone. Filmska glumica Alisa Dol
preskače koleginkicu Any Kristi

Момент са међуградске утакмице Београд—Загреб
16. II. 1930. Голман Загреба Демич спасава свој гол
Moment sa međugradske utakmice Bеоград—Zagreb
16. II. 1930. Golman Zagreba Demić spasava svoj gol

Наш први ратни филм

За част Отаџбине

Филмска производња код нас је све до сада била у самим почетцима. Неколико покушаја филмских снимања нису дали резултате који су се очекивали. Недостајало је студија, техничке опреме, добрих оператера, искусних режисера, а највише новаца.

Сада се најзад јавио први пут један озбиљан и велики рад на нашем филму. Једно младо београдско филмско предузеће ангажовало је нашег познатог књижевника, уредника **Времена** г. Станислава Кракова, да режира један велики ратни филм „За част отаџбине“, драматичну и витешку историју нашег учешћа у светској рату, када се за слободу и част своје земље борио херојски цео народ од Владава до последњег келџака.

Филм је потпуно документаран. Ту је оживљена страшна ратна епоха кроз коју смо сви ми прошли. Он обухвата цело наше учешће у рату од његове објаве, када је прве непријатељске гранате примио Београд, па преко Цера, Рудника, Албаније, Крфа, Солуна, Кајмакчалана, Битоља и Доброг Поља доводи опет до ослобођене престонице.

Огромна историска вредност овога филма лежи у томе што је он очувао најлепше ратне подвиге наше. Филм **За част отаџбине** рађен је на основу ратних филмских снимака, које су француски и наши кинема-

Две сцене снимане на београдске тврђаве

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
ЗАНИМЉИВ ЧЛАНАК

О
ТОН-
ФИЛМУ

Филмским оператерима ишло је за руком да први пут сниме за филм месец, са врха Вилсон у Калифорнији.

Месец: Хвала Богу да и ја једанпут имам изгледа да постанем звезда

Н. В. Краљ и пот. бојвода Мишић

тографски оператери вршили за време свих операција на солунском фронту, за време бављења српске војске на Крфу, а нарочито за време офанзиве 1918 године.

Сви ови филмски снимци су потпуно очувани као нови, и сасвим су непознати, јер никада нису пројектовани пред публиком.

Овоме документарноме материјалу, који је г. Краков веома сретно повезао, додата су филмска снимања која су сада извршена и која ће се још вршити, нарочито у Јужној Србији и Албанији. Ова садашња снимања имају да допуне оне моменте које кинематографски оператери за време рата нису снимили.

У филм је унесено не само изврсно познавање ратних догађаја, кроз које је и сам аутор као активни официр прошао, него је се успело да се од документарнога филма створи једно право уметничко дело, исто онако као што су руски режисери створили од пропагандних филмова најчистију уметност. (у)

ДВА НОВА ТОН-ФИЛМА У БЕОГРАДУ:

ХАЏИ МУРАТ И РИО РИТА

Иван Можухин и К. Риве у филму Хаџи Мурат

Поред „Коларца“, „Касине“ и „Луксора“ Београд је добио тон-филм и у биоскопу „Корзо“. Као први тон-филм даје се величанствено руско дело Хаџи Мурат по мотивима из истоименог романа Лава Толстоја. Главне улоге играју Иван Можухин, Бети Аман и Лил Даговер. Режија А. Волкова, творца „Царевог Гласника“ и „Казанова“. Тон апаратура „Klag-film“.

Кад се зна да су руски филмови са Можухином у главној улози и под режијом Волкова били увек предмет великог интересовања, разумљиво је што је и овај последњи филм чувеног режисера наишао на одличан пријем, јер је Волков у првом свом тон-филму унео нове режијске одлике свога обилног талента и тиме постигао још један успех који је видно истакнут у страној штампи.

Сцена из најновијег тонфилма Рио Рита: Бебе Даниел и Дон Бол, тенор Метрополитен опере у Њујорку. Овај филм је израђен у техници колору и први је филм чији је тон снимљен на филмској пантлаци. У њему учествују и чувене Цигфила герле.

СНОЊ У АПРИЛУ

Роман

Пол Циферер

Паул Циферер, писац обогат романа, рођен је у Морабији 1879. године. Али се претпоставља да је француски теннис имао много утицаја на аустријску близакост. Паул Циферер може се узети као одличан пример обогат утицаја. Он је савршено глумио у Паризу у Ђозефу Станисла и много што је почео у њој стално да станује. „Комедијанше дајте“, „Ватонет“ и „Страшница“ утврдили су његову репутацију триумфатора и романа, свира велике замисли и јаким надахнућем. Међу његовим драмским делима, имала је нарочито успеха његова „Светла ноћ“ у сценарију. Али Паул Циферер се нарочито издигао под париске публике својим делом „Париски град“ који је објављено у „Илустрациону“ пре неколико година и у њој се описује драма Аустрије на сценарију и сценаријачки начин (уопште је пре неколико недеља).

ПРВИ ДЕО СТАРИ СВЕТ — I У огради

Било је то 14 јула 1919. године изјутра, на дан стотридесетогодишњице освајања Бастиље.

Човек, још млад, шетао се круним корацима дуж терасе Сен-Жермена. Пролазећи поред павиљона Хенрика Четвртог сагледа у једноме стакленом окну своје лице испијено од несанице. Запрепастио га је грозничави израз очију. Заокрену и упути се статуи де ла Тамплет, ка месту где почиње да пада терен. По стоти пут се саплео о конопцац затегнут с једне на другу страну улице.

Доктор Антонин Мур, Тони, како су га звали у Бечу, технички саветник аустријске делегације при Конференцији мира, провео је на улици један део ноћи, јер га је гушила тешка атмосфера у његовој соби. Тек што је заспао траго се у некоме страху, као да га је неко викинуо. Ово му се дешавало сваке ноћи од како су се за увек заклопале леве очи које су му једино светледе у његовом турском животу.

Лорета, његова жена, мало кокетна а многољубива, умрла је ту скоро при порођају, а Тони није могао да посматра без извесне горчине прве покрете свога детета. Да ли је мала Кристина одиста његово дете? Када се вратио са фронта затекао је своје огњиште готово сасвим разорено. Његови шефови, браћа Катајни, сопственици фабрике алуминија, искористили су његову отсућност и присвојили користи које је он требало да има од једнога важнога проналазка. Прво је од њих тражио о томе рачуна, али је доцније и од тога дигао руке; борба је била узалудна. Из љубави према Лорети поновно се ставио у службу свих патњи, да би своју жену сачувао од беде, а она је била жељна живота и радости. Чак му је пало у део и да брани фабрику од радника комуниста. Он никада није имао одважности да ради за себе, већ увек за другога. Колико је некада због тога презирао браћу Катајне: Теодора, директора предузећа, који је затекао још увек са шиљатом бридицом, и млађег брата Александра, који је бријао горићу усну да би изгледао млађи, али ништа није учинио у стању изменити ружноћу и вулгарност тога лица. Александар је био женскошар. Сматрао је себе за неодољива и због тога је изобразио да се допада свима женама. Да ли је и Лорета морала од њега да зависи? Ох! Ова

страшна сумња мучила је Мура годинама, све до дана када је Лорета однела ову тајну собом у гроб.

Свад око њега били су само зидови и гвоздена ограда: права апсолутна атмосфера. Рушећи се, царевина је затрпала у своје развалине и све наде. За Конференцију мира Аустрија је још постојала. Али како ће те уверити утопљеника, да је даска, на којој се бори против неба и таласа, горди брод који је поуздао пловни вековима.

Мур грозничаво затресе конопца који је значајно ограда. Мир још није потписан. Простор који је био резервисан за смештај аустријске делегације сматрао се још као непријатељско земљиште и сваки излаз најбрижљивије је био чуван, као у заробљеничком логору. За време дугих ноћи Мур је стајао поред конопца, који га је делио од спољнега света, трудећи се да ништа више не мисли. Шта му још остаје, тамо доле? Жена, коју је толико страстно волео, умрла је. Његов положај је изгубљен. Његово дете можда и није његово дете. Отврднута му је личица на лешину. Његова рођена егзистенција изгледала му је извештајна, узалудна, мизерна. Пред њим је отворен попор од кога је једва био одвојен ниском оградом. Има само да скочи у ту празнину и да се ослободи животних патњи.

Жандарм на стражи, који је седео на једноме обореном стаблу, диже се и поче се приближавати. Мур се привуче ниски терасе одакле је имао поглед на целу околину, као са кауна какве лађе: још није сасвим доцкан, слобода га је мамила. Он погледом одмери дубину, једва осветљену првим зрацима зоре. Зид је имао једва 10 метара дубине; а доле, мека мрки земља простира се као њива. Шта ризикује ако скочи? У најгорем случају мало ће се угрувати.

Појављујући се иза пунога зеленила, сунце је врло брзо отскочило и Мур сагледа цео Париз; између беле базилике на Монмартру и Ајфелове куле, првени кровови предграђа измешани букетима дрвећа, Сена по којој су полако клизили натоварени бродови...

И како је брзо ова слика занела Мура. Он опет осети сву драж. Поглед на Париз убаца у његову душу мало светлости. После ноћних мука, нема ли радост права да овлада светом? У сребрној магли заљубио је морски ветар, који је долазио са запада, мотке од истакнутих застав: море, широки свет, изгледали су сасвим близу. Нека нова нада испуни срце Муру; он од једном осети потребу да живи. Па он је толико још млад. Можда није све изгубљено. Зашто да умре? Зар му слобода и напуштање свих ранијих окова не допуштају да створи себи нову егзистенцију међу људима где би могао опет наћи срећу?

Ево сад нове идеје која се појавила и која га је освојила, идеја наметљива и луда: „Ако скочиш доле са ове терасе, где си заробљеник своје јадне судбине, почећеш изнова свој живот. Оставићеш засвојено што те мучи и стеже и зависићеш сам од себе, само од себе.“ И он се већ осетно ослободио прошлости. Мала Кристина живеће под родитеља своје мајке; његовом оцу, виноградару у Гринињу, није био потребан син који тумара по свету. Ова жудња у њему пела се као сунце на небо; ускоро га свега обузме.

Узалуд је размишљао: „Бесмислица. Ако скокнем видеће ме жандарм. Стићи ће ме и

одмах довести овде; нико неће разумети мој гест.“ Мислио је и на своје колеге. Зар им неће његов нестанак створити неприлике? Али један глас (да ли је то био глас његова детињства или Лоретин?) шаптао му је у уво: „Не размишљај. Напред. Остави прошлост. Отпочини нов живот.“

Звона су почела да звоне озбиљно и свечано. За време целе ноћи звезде су биле разбуктале небо, а сад читав хор звона пење се њима: на танак глас једних одговарају крупни гласови других. Вибрирање бронзе, помешано с лупом добоша и артиљериском палбом, уздицаху душу оних који су слушали.

Изгледало је као да му та звона говоре: „Доста са сањаријама, с устезањем. Послушај позив судбине... Пружа ти се прилика, која ти се, можда, никада више неће пружити.“ И он напрегну слух.

Данас ће ући победоносне трупе у Париз. И ако је било врло рано, свет је у годинама излазио из кућа у празничном одећу. Људи су ишли весело, носећи заставе путевима који су се укрштавали у долини. „Како су срећни“, мишљаше Мур. „Има већ толико времена како нисам осетио никакву радост.“ Зар није изгледало као гладан човек пред пуном трпезом, за којом су сва места заузета?

Приближаваху се неки гласови. „Лорета“ викну он. Једна ракетла, која је заостала од ноћашње свечаности, обележи на небу бео траг, баш тамо доле у Паризу, и распришта се у варнице. „Лорета“ понови Мур, опкорачивајући оградом. Задржа се неколико секунда на гитери, опусти се и паде на меко земљиште засађено кромпирима. Другим скоком био је већ на путу. Један гамен, који је ту пролазио, помогао му је да очисти ципеле. Мур му даде новач, али га дечко одбије с љубазним гестом и пође с њиме брљајући. Он му је с највећим расположењем рекао шта ће се све данас моћи видети. Мур га је пажљиво питао за нека објашњења и смејао се с дечком када га је овај исправљао у француском језику. Био је срећан што је могао да говори језиком овога дечка и што га је овај разумео. Само се једипут окренуо. Да ли га гоне жандарми? Да нису његове колеге у несрећи, који ступају у вилама на боку брежуљка, приметили његов нестанак?

Али изгледало је да не прети никаква опасност. Он је нишао за дечком, који је ударио пречим путем како би дошао до траваја који иде уз реку и тиме уштедио неколико суа. Дечак је, без сумње, држао да је његов сапутник то исто хтео на избегавао да прође кроз варош. Он се провуче кроз гомилу и поможе Муру да се дочепа једних кола, што није било баш тако лако. У последњем тренутку они се раздвојише. Мур је добио место између једнога ватрогасца из предграђа и једне девојчице у празничном одећу.

Тек што је сео ухвати га некакав страх. Да га неће његови потказати? Хоће ли приметити његово бегство? Он је био у Паризу само једипут, као студент, и то врло давно.. Оно мало сећања на Париз, које му је остало за време његова кратког бављења, није му могло ничему послужити. Али он брзо одбаци те непријатне мисли. Доста се с њима борио у својој прошлости. Пред њим се отвара нови живот. А има ли код себе своје легитимације? Све једино. Његов пасош који је остао у рукама француског

команданта, може послужити само да га оптуже. Он се осећао лак, с пуно вере, слободан, слободан... Новац му није недостајао. Донео је из Беча већу суму коју је мало по мало заштедео: у осталом награда коју је добио за свој рад у Сен Жермену стајала је још недиригута у његовом портфељу. Он отпоче пажљивије да посматра публицу, одговарао је на смешкања и смејао се шalama које је једна упола разумевао. У Нантеру уђе једна дебела дама натоварена путничком врећом и кутијом за шешире. Свет се забављао њеним товаром. Куда она мисли с оволким пртљагом на данашњи дан? Мур јој поможе, нађе јој место за врећу, а кутију задржа код себе на коленима. Дама му је захваљивала; он јој одговори задовољним кимањем главе. Не постоји више конопац који му је пречио пут и одвајао га од срећних људи. Он је с чуђењем констатовао колико је било лако да учини тај скок у непознате просторе. Једна одређена и фиктивна ограда била га је отсекала од света живих. Његов рђав француски изговор, који га је одавао као странца, изгледа да је чак појачао интересовање о њему код публике. Ове скрупуле су га готово занеле: он је слободно примао поверење које му је пружано. Посматрали су га без и мало мржње; његово скромно понашање, његово просто држање освојили су симпатије сапутника, а и он сам је био готов да свакога од њих сматра за свога брата.

„Добри људи“, мислио је. „И за њих је ово што почиње савим нов живот; они славе један редак дан, несравњив: пад Бастиље, целокупно човечанство растргао је ланце и пожурило светлости, миру. И он, онако ћутљив иначе, хтео је да им говори. Али није могао да нађе израза који су му недостајали. Из његова срца и са његових усана омакла се само једна скромна реч: „пријатељи...“

Стигли су. Воз је стао у сред гужве. Музиканти су тако јако дували у трубе да је изгледало као да се налазе на раскрсћу где су сви звукови целога света заказали састанак. Тони Мур са страхом посматраше око себе. Да ли би икада допро у овај људски крај? Непознати су се уклањали и чинили му места. Осећао се спасен; и он сам постао је један део те гомиле која га је примла и понела собом.

II

Триумфална капија

Тони Мур видео је најпре читаво море очешаних глава под заставама које су се девишале. Огромна грађа која га је окружавала изгледала је као да долази од тих силовитих застана: све се журило Триумфалној капији, која је надокраћивала свој спод, подигнут изнад златнога сенотафа.

Ношен гомилом до краја Шанзелизе-а, Мур осети да га гурају ка трибини. Његов поглед обухвати цео овај величанствен авени, која се пењала с једне стране према Триумфалној капији, а спуштала с друге стране према Обелиску. Оно што је сада видео веома га је узбуђало: у гробној тишини гомила се отворила да пропусти људске остатке рата: тешке нивалиде у њиховим коленима, без обележја војних чиновца, с одсеченим ногама или рукама, парализовани, са изобличеним лицем, два реда слепих с напред испруженим главама и истуреним напрегнутим ушима, — узбуђива војска патљив. Овај трагички увод био је дочекан јецаном. И Тони Мур је зајечао с целом гомилом. Осећање великога бола био је оп-

шти израз свих преживелих... Наједанпут Мур замисли своје непријатеље — непријатеље свих ових јадних људи — браћу Килдајне, као да они предводе ову трупу мученика, у странској ливреји црлата. Мора бити да су се против њих борили сви они; и побеђени и победоносни покошени су милионима само због њих. Та два проклета човека преживела су све и продужују и даље да дижу мртве једне против других.

После дуге тишине жагор је опет отпочео и постао још јачи и приближавао се као палима Триумфалној капији, испод које су дефилovali маршали на коњима, из републиканске гарде.

Ново гурање потисло је Мура у страну, а одмах затим био је одвојен непроходним зидом који је чинила поворка, и потиснут у једну споредну улицу. Није ни ту могао да се заустави, јер га је гуравао гомила потисла још и даље. Мало по мало он се осети ослобођен тога стезања гомиле и доспе у мирнији крај. Дошао је без тешкоћа до моста Јена и пређе га. Ајфелова кула окорачила је својим огромним ногама велики простор око себе; на томе сивоме костуру Мур опазив читав мравњак од људи; међутим широки простор између Тромалера и Војне школе био је савим празан: ни једна кола ни једна душа, ни један узвик, никакав знак живота. Овај мир, после толико граје, имао је нечег привлачног.

Тек што је Мур сео на једну клупу, скрене му пажњу један нов догађај.

У правцу авени Бурдон чули су се јаки узвици, који ни мало нису припадали општој узбуђености тога дана. Они су га потсећали на тешке дане ропства у Србији и на дуго повлачење преко Абданије где су се с времена на време појављивали такви узвици да би изненада прекинули гробну тишину.

ну: знало се онда да је то некаква борба или некаква убиство. Узвици су се приближавали и од једном из једне улице изби гомила људи, која је свом брзином гонила једног човека. Мур је већ чуо узвике: „Држите убицу, држите убицу!“

Бегунац брзо завије и поведе гониоце према реци и мосту. Мур, који се налазио на путу куда је требало да нађу, једва је имао времена да се укљони с пута. Што се група више приближавала, Мур је све више био изненађен безбрижном мирном бегунаца, младога човека, сиретног и снажног, који је потпуно владао својим покретима.

Бегунац је изгледао као да једва има појми о опасности која му прети; у опште није изгледао као човек који бежи. Изгледало је, шта више, као да он води за собом задихану гомилу.

Сећање на његово сопствено бегство било је тако свеже, да Мур није могао да се одбрани осећања неке симпатије према непознатоме бегунцу, и он доби неодољиву жељу да му ма како помогне. Љутити га је равнодушност бегунаца, који је чак и успоравао брзину... Затим је Мур имао апсурдну, али сасвим јасну импресију да је млади човек полетео на њега да би га спречио у повлачењу у назад, рачунајући да му је непријатељ. Како је растојање између бегунаца и гонилаца било све мање, он добаци бегунцу: „Па бежи брже! Шта чекаш?“

За бегуном је један човек већ пружао руке, као шипке. Али младић, који је на два корака морао осећати по потиљку врућ дах гониоца, није убрзао трчање. То је право чудо. Када је био сасвим близу Мура, бегунац се нагло окрене као да је хтео да му избегне. Тони виде сасвим јасно његово лице са прецизним пртмама; његова коса забачена наатраг дебрирала се на ветру. Муру се учини да су га његове црне, хладне и тврде очи погледале с мржњом када је пројурно поред њега. Није имао времена да тражи узроке. То мало мењање правца одузело је бегунцу и оно мало отстојања које имао испред гонилаца: нипци су га шчепали. Гонилац поспри и повуче за собом још неколицину. Ван себе од беса претуре се један преко другог, избујући и добацујући неколико гонилих невољки Муру, па затим продуже гоњење. Али младић је већ био одмичао: пређе мост и изгуби се у лави с друге стране.

Као какав месечар (па зар цео Јутро не иде за неким невидљивим силама?) он продужи пут којим се враћао неколико задонелих гонилаца. Тако је дошао до једне засебне куће у Универзитетској улици, која се налази у двористи једне „виле“ са више станова. Вратар пред оградом, која је делила ову кућницу од улице, задржавао је сакупљене пролазнике да не уђу. Без сваке сумње, та је трака почела одатле. Мур је већ био одустао од намере да се даље гура, кад примети на једном прозору првога спрата некаку жену која му је давала знак, иштући чудне речи, као да је била љута што је задоцнио. Вратар је морао имати утисак као и Тони, јер га је пропустио унутра.

„Није потребно ништа да тражим, рече себи Мур, судбина ми сама показује пут.“ Он уђе. Узани вестибил, у коме се осећао плесини задах, нимало привлачан, водио је у остале просторије куће. Бегунац је морао пре свога бегства сићи с ових степеница, проћи кроз ова врата која су остала широм отворена. Мур пређе две празне собе и задржа се на улазу треће.

Позориште

Рекорд Премиера

Позоришта се боре да очувају свој престиж.

Обе београдске позоринице биле су још од почетка сезоне решене да постигну један рекорд. Овај рекорд врло значајан, требало је да спасе публику пред навалом тонфилма, који је већ у осталом свету направио праву пустош од позоришта, неспремних за неједнаку борбу с њиме.

Наше позориште отпочело је борбу интензивним бацањем нових комада на сцену. Што више премиера, више и шаренила у репертоару, више и публике.

Двадесет и три премиере за прву половину сезоне, заиста значе рекорд, нарочито када се пореди са бројем премиера ранијих година. То је несумњиви успех.

Иако све премиере нису значиле у исто време и велики уметнички успех, њихов је број био толики да се једва може разумети савлађивање тога програма од стране претстављачког и техничког особља. Међу новим комадима нарочито су изве-

Једна сцена из шрећег чина „Тамо далеко“.

Гђа Мирјам

Јаковљевић

гђа Либертис Ребане као Далила

дени с успехом „Центрифугални играч“ од Тодора Манојловића, „Мистериозни Камин“ од Јосипа Кулунџића. Последњих дана забележене су и две интересантности своје врсте: један драмски комад написан од жене, топло, искрено и непосредно; комад који обрађује живот наше земље под окупацијом, „Тамо далеко“, од г-ђе Мирјам Јаковљевић, па „Самсон и Далила“, опера пуна живота колорита и пластике, с музиком ванредне оригиналности и одличних инансирања.

Ова два последња комада, ако им се дода и прекрасни приказ Пањоловог „Топаза“, улазе у ред уметности, у којој има и оригиналности и друштвене сензације.

Притешњено великим успехом тонфилма, наше се Позориште ипак добро сналази и честим новитетима одржава доста правилан приток публике и прилично интересовање.

г. Вишинг као Самсон

Позориште

Рекорд Премиера

Позоришта се боре да очувају свој преслуж.

Обе београдске позоринице биле су још од почетка сезоне решене да постигну један рекорд. Овај рекорд врло значајан, требало је да спасе публику пред навалом тонфила, који је већ у осталом свету направно праву пустош од позоришта, неспремних за неједнаку борбу с њима.

Наше позориште отпочело је борбу интензивним бацањем нових комада на сцену. Што више премиера, више и шаренила у репертоару, више и публике.

Двадесет и три премиере за прву половину сезоне, заиста значе рекорд, нарочито када се пореди са бројем премиера ранијих година. То је несумњиви успех.

Иако све премиере нису значиле у исто време и велики уметнички успех, њихов је број био толики да се једва може разумети савлађивање тога програма од стране претстављачког и техничког особља. Међу новим комадима нарочито су изве-

Једна сцена из шрећег чина „Тамо далеко“.

Гђа Мирјам

Јаковљевић

Гђа Либерће Ребане као Далила

дени с успехом „Центрифугални играч“ од Тодора Манојловића, „Мистериозни Камин“ од Јосипа Кулунџића. Последњих дана забележене су и две интересантности своје врсте: један драмски комад написан од жене, топло, искрено и непосредно; комад који обрађује живот наше земље под окупацијом, „Тамо далеко“, од г-ђе Мирјам Јаковљевић, па „Самсон и Далила“, опера пуна живота колорита и пластике, с музиком ванредне оригиналности и одличних инансирања.

Ова два последња комада, ако им се дода и прекрасни приказ Пањоловог „Топаза“, улазе у ред уметности, у којој има и оригиналности и друштвене сензације.

Притешњено великим успехом тонфила, наше се Позориште ипак добро сналази и честим новитетима одржава доста правилан приток публике и прилично интересовање.

г. Вишинг као Самсон

Наградне загонетке „Илустрованог Времена“

Уредништво ИЛУСТРОВАНОГ ВРЕМЕНА одлучило је да својим читаоцима пружи уз сваки број по три награде. Награде се бирају у једногодишњој, полугодишњој и тромесечној бесплатной претплати на ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ.

Свака наша загонетка биће награђивана са обе три награде, а да би се оне добиле потребно је да читаоци пошаљу уредништву тачно решену загонетку и да поред тога назначе колико ће тачних одговора бити. Три тачна одговора који најприближније буду предвидели број тачних одговора биће награђени.

Уредништво ће одговоре примати за десет дана од дана изласка листа. Закасниели одговори неће се узимати у обзир. На коверту треба ставити: Уредништво Илустрованог Времена, и залепити купон који носи број загонетке. Одговори без овог исчека неће се такође узимати у обзир. Напомињемо да се сваком послатом решењу мора приложити тачна адреса (занимање, место, улица и број куће).

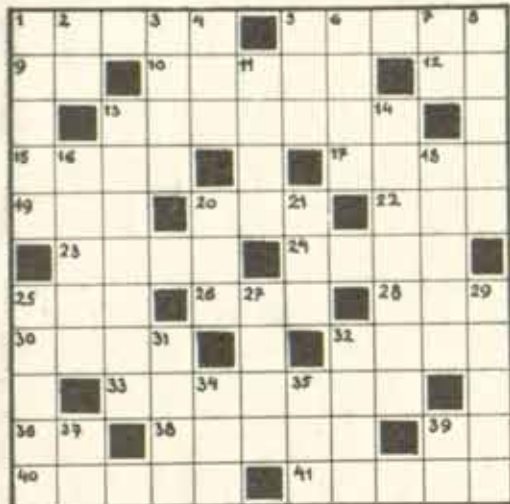
Загонетка бр. 1

Све празне квадрате обе слике треба попуњити писменима тако, да се добију речи следећег значења:

С лева на десно: 1. домаћа животиња, 5. мушко име, 9. предлог, 10. слика живота примитивних људи, 12. мера, 13. материја, 15. прибор за артиљеријско оруђе, 17. сбежање класја, 19. женско име, 20. предлог, 22. сбежа, 23. простор за сбиње, 24. класификатор брашна, 25. брета поезије, 26. турски богаташ, 28. прамјика људства, 30. пребремено, 32. завој, 33. суд за печење ракије, 36. прбак, 38. узалуд, 39. предлог, 40. канин, 41. нешто огромно.

Одозго на доле: 1. део klarинета, 2. име првог азбучног слова, 3. плетеница, 4. речено острво, 5. сбежа, 6. игра која се некад радо играла на баловима, 7. заменица, 8. припадници једне расе, 11. каприц, 13. планета која се стално креће уз неку другу, 14. пројектство, 16. назив једног електричног пола, 18. метал, 20. специјални назив грађанина из једног краја Србије, 21. једно од оног што чини координатни систем, 25. компанион, 27. мера, 29. кост на коју се наслања глава, 31. пустиња, 32. део прозора, 34. инструменат, 35. болест, 37. предлог, 39. заменица.

Резултати обе загонетке објавиће се у трећем броју.

Купон бр. 1

Уводећи рубрику „Шах“, сматрамо за дужност да на овом месту почнемо са причама о постанку шаха.

Ми немо редовно доносити поред актуелних шаховских догађаја код нас и на страни, још и многе интересантне ствари из ранијих времена, које сви шаховски часописи и рубрике безразложно занемарују.

Прича о постанку шаха

Када је и где шах измишљен и које га је лице измислило, још се дефинитивно не зна. Историске податке о томе истраживачи још нису изнашли. Али има доста података, из којих се са вероватношћу да закључити да је шах измишљен у 6. веку после Христа и то у Индији. Шаховска табла је и онда као и данас имала 64 поља и почетни положај фигура је био исти као и сада, али се кретање фигура не слаже са данашњим.

О постанку шаха постоје више прича од којих је најпопуларнија ова:

Персиски шах је имао сина престолонаследника, који је на разне начине малтретирао поданике, што се краљу није допадало, те је замолио једног индског мудраца, **Сига Бен Дахера**, да измисли такву игру, која ће да поучи престолонаследника да поданике треба штитити.

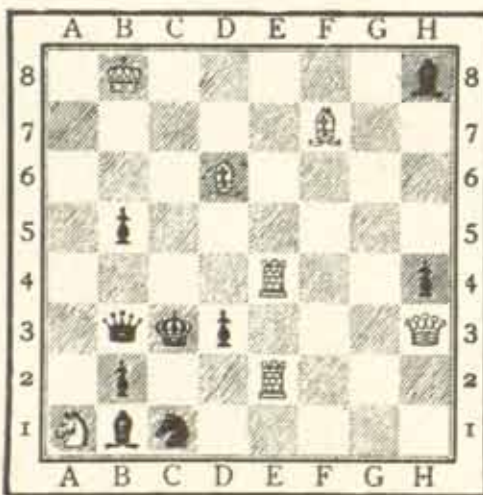
Мудрац се одазвао позиву, измислио шах и однео га персиском шаху.

Краљ је био усхићен игром, те је рекао мудрацу да за труд затражи коју год хоће награду. У почетку мудрац није хтео да прими никакву награду, али је на навлађивање краљево пристао на награду и то овакву: да му изда толико зрна пшенице, колико износи, кад се на прво поље шаховске табле постави једно зрно, на друго два, на треће 4 итд. на сваком идућем пољу два пута онолико колико на пређашњем, и то збир на свих 64 поља тих зрна. Краљ, мислећи да је то ништавна ствар,

захтевао је од Брамина да тражи скупоченију награду, па како је овај инсистирао на ову награду, Краљ позове свог благајника и нареди му да израчуна колико то износи па да целу количину мудрацу и преда. Благајник се после дугог времена врати и јави краљу да на целој кугли земаљској за сто година не може да израсте толико жита, колика је тражена количина. Краљ је Брамина за ту нову оштроумност похвалио и на други начин наградио. Брамин је игром успео да задовољи краљеву жељу, јер пешаци у шаху представљају народ, а њих треба штедети, пошто пешаци често решавају партију.

Проблем бр. 1

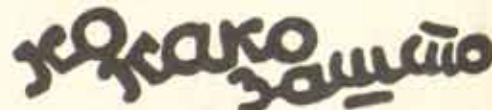
од А. Хариџа (Аустралија)

Бели први играју и дају пријема мат у два потеза.

Решење и имена оних лица, која буду тачно решила тај проблем, објавићемо у идућем броју.

Решења ваља слати редакцији овога листа са ознаком на коверти „За рубрику шах“.

(одговори)

1. Ове године навршава се 2000 година од рођења римског песника Виргила. Виргил је рођен 70 година пре Христа.

2. Доситеја је званично назвао вагабундом Стеван Ђук, аустријски шпијун у Земуњу 1807. године кад је Доситеј прешао у Београд, у акту којим је известио своју команду у Петроварадину.

3. Најмање место у нашој држави су: Армберг у општини Требње код Новог Места у Словенској. Армберг има, према попису од 1927. године свега 1 становника, чувара развалина и земљорадника.

4. Тма је стари облик који се налази у средњовековним споменицима и означава 10.000.

5. По.

6. Острвце у Атлантском Океану између Гантиа и Бахамаса.

ЗА НЕГУ ЛИЦА И КОЖЕ
УПОТРЕБЉАВАЈТЕ САМО

ОКАНОВИЋА
НАРЦИС КРЕМ
ПУДЕР, САПУН

ВЬОЛИНА КОЈА СВИРА СМРТ

Једнога дана моја сестра, враћајући се као и обично с универзитета, донела је под пахуком једну изанђалу футролу, у којој је била стара и изгребана виолина. Већ неколико месеца носим се ја с њом да је одвратим од намере да напусти гласовир, у који је немома добро свирала, али је она упорно остала при том да пређе на виолину. И, кад год је имала времена, она је по старинарицама и антикварицама тражила какву стару виолину, јер је желела да има исвираног инструменат. И најзад, ево је и донела али, са виолином донела је и једну језиву и чудну причу у кућу.

Стари антиквар, да би препоручио своју робу, можда је и измислио причу о неком младом, талентованом музичару, који је страшно свирао на овој виолини и на њој испустио и своју мученичку душу.

— Ко зна, можда се душа грудоболнога музичара још налази у виолини? — додала је моја сестра, по свршетку приче, шалећи се.

Али је нас, који смо слушали ту причу, захватила некаква студена језа и нека тајна слутња, те смо немило гледали тај стари инструменат.

И те исте ноћи, кад сам легла, и нехотице је мој поглед тражио виолину, која је почивала у својој футроли на орману. И трагедија младога музичара поче се развијати пред мојим очима. Млад, гладан уметности, гладан живота, увелих образа и усанулих очних дупља, из којих, као из неке мрачне дубине, бије жар грозничавих зеница. Његова прозрачна рука грчевито превлачи гудалом преко прашњавих жица; из старог изгребаног инструмента извијају се тамни, мукли и језовити тонови, који казују песму смрти. Са тим тоновима заједно, извија се из уметникових празних груди и његова душа и туга за младошћу, која се изражава у бојном црку жица. И све то тоне и губи се у дубоку таму, ишчезава... А кад замучи и последњи тон, његови сухи прсти испуштају гудало, а уморна глава пада на виолину; црвени млаз крви боји његове замршене власи које су се просуле по виолини.

Да ли сам ја то све само сањала или полубудна преживљавала причу старог антиквара? Не знам, тек сутра дан, кад сам из друге собе чула тонове те исте виолине на којој се моја сестра вежбала, узбуђена сам полетела к њој и загрливши је преклињала да престане свирати.

И кад год се затим моја сестра вежбала на тој виолини, мене је подузимала нека слутња а она је одиста из дана на дан све страсније свирала и све се више предавала оним чудним и тамним звуцима, који су у моју душу увек продирали као нека зла коб.

И слутња ми се обистини. Са првим пролећним данима, када се цела природа почела будити, запазила сам у очима моје сестре једну тамну сен, а нагло затим, руменило њених, увек свежих, образа ишчезе, а са њених румених усана избриса се онај безбрижни, детињи смех.

Када би је забринута узела у свој загрљај, осећала би како јој младо тело гори ватром, оном ватром која сажиге. Тепала би јој тада слатке речн, чешљала би прстима њену бујну плаву косу и засула би јој бледе образе сестринским пољупцима. Некада се она веселила и брбљала у мом загрљају, док би ме сада посматрала једним тупим и продирућим погледом који је задирао у највеће дубине моје душе.

Она се и даље није одвајала од своје виолине и, чини ми се, свирала је све страсније и страсније.

Лето нас је већ увелико напуштало и јесење влаге освежавале су усијани летњи ваздух. Као јесењи дани који су настали, суморна брига завладала је у нашем дому, у коме се угасила свака радост и замро сваки осмех. Ћутало се или шапутало, а кроз ту неми тишину продирали су они злослутни тонови који су се извијали са прашњавих жица антикварове виолине.

Увек усамљена, избегавајући нас, она би проводила крај тога инструмента целе сате, после чега би уморна

квасила своје цепенне марамице руменим мрљама крви.

Једне вечери звала ме је к себи. Предосећала сам да је то наш последњи разговор. Села сам на постељу и обгрлила је обема рукама те узела да јој причам о нашем детињству.

Она се благо смешила али ме је расејано и грозничаво посматрала, и видело се да и не прати моју причу. У једноме тренутку она прекиде моју реч, пружи своје суве и бледе руке, и грчевито ме загрли.

— Сећаш ли се да сам ти онда рекла, да у овој виолини почива душа оног младог музичара?

— Не сећам се. Али остави то, дај да што друго разговарамо — покушала сам да је одвратим од тога разговора. Али узалуд.

Она се опет враћала на ту мисао, тражећи упорно да јој додам виолину. Нисам јој могла одбити и када сам јој додала она је грчевито и страшно шчепала. И мало затим, извише се они исти звуци, које сам оне ноћи у привиђењу чула.

Гушило ме осећање које се у том тренутку у мени јавило и, немоћна да савладам себе, истргла сам јој из руку виолину и бачила је на под. Са поломљене виолине, на којој су све жице попрскале, чуо се још изумирући последњи тон оног фаталног акорда.

Моја сестра бачила је на поломљени инструменат још један болан поглед, осећајући можда, да је на њему отсвирала последњи акорд.

Пробдила сам крај ње целу ноћ а сутра, кад је прва зора расветила прозоре на соби, њена је бледа главица, склопљених очију за увек, почивала на мојој руци.

Ана Брава

Нови Дом Њ. В. Краља на Дедињу

INITIALS

2011

Дешаљ Колонаде

Модерно Домаћинство

У последње време почела се опет обратити нарочита пажња на организацију домаћинства и вођење куће, нарочито у великим градовима, где домаћинце често пута, имају поред своје дужности у кући и другу дужност ван куће. У последње време о том питању врло се много расправља у светској штампи и практичној литератури, а издато је и неколико књига о модерноме домаћинству на француском, енглеском и немачком језику.

У свима овим књигама и чланцима истиче се нарочита важност доброга домаћинства, нарочито у варошима, по социјални и морални живот људи. Сви писци покушавају да створе што простију и што хигијенскију организацију вођења домаћих послова, а без изузетака главну пажњу обраћају на практичан ред и хигијену.

Немачки писац Шајерман износи бројевима доказе, да жена која води кућу на нехигијенски и непрактичан начин скраћује просечно за 30 од сто свој век, а да на други начин, не само не скраћује, него га може продужити и одржати чврсто свога организма до дубоке старости.

Није редак случај да чујете: „Како је остарила за своје године“, или: „прерадила се, па није ни чудо што је погурена“ и т. д. Жене које раде у својим кућама (Мисли се увек на средњи и раднички сталеж) морају свој посао тако да организују — према тим модерним методама — да од свога посла, ма колико био велики, не осећају малаксалост и изнуреност, већ напротив одрже свежину и весео дух преко дана, а здрав и нормалан сан преко ноћи.

Главни умор и штета од домаћег посла долази поглавито отуда што наше домаћинце и сувише мало воде рачуна о непотребном трошењу своје снаге и потпуно узалудним покретима приликом рада, који износе више од половину целокупнога кретања по кући, а да и не помињемо непри-

родне и тешке покрете које организам умарају и старе га пре времена.

Да је то могуће, покушаћемо једним низом чланака и добрих савета из те најновије литературе да уверимо наше домаћинце, тим пре што су за последњих пет го-

дина домаћинство и кућени посао опет ушли у моду и за кратко време постаће кување и брига за кућом „шик“ и у најбогатијим и најотменијим круговима.

Само се по себи разумје да се и у овим саветима не може очекивати потпуно решење питања рационалног и хигијенског вођења домаћих послова за све случајеве уопште, пошто су у разним земљама, разним градовима, разним крајевима тога града, разним зградама, чак и разним становима једне исте куће и околности различите. То је чисто физички разлог. Постоје поред тога материјалне и социјалне околности сваке поједине породице итд. Вештина је дакле овим новим методама одредити сам начин организације домаћих послова за своју

породицу и своју кућу, искористићујући савете оних који су то питање проучавали и дошли до извесних резултата. Код сваке домаћинце је најважније да она сама себе спреми за добру домаћинцу и својим искуством упрости начин рада.

На првом месту треба утврдити начин (метод) рада.

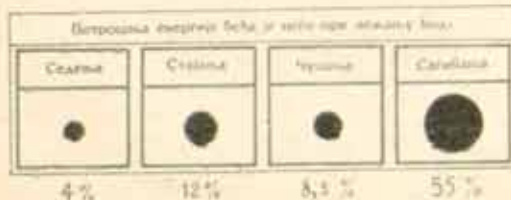
Пре него што се домаћинца привикне на посао у својој кући, потребно је да свој домаћи посао не сматра као терет, т. ј. не сме се сматрати као робња свога посла, већ као уметница, као неко који има да ствара и да од тога стварања има извесно уживање, јер је циљ свакога домаћинства да подмири до ститица све дневне потребе једне породице и да тим подмирењем потреба створи безбрижан и угодан живот, у границама материјалних могућности. Уживање мора бити баш у вештини и успеху, да жена са најмањим средствима подмири све те потребе, а тај успех тражи истинско стварање и сопствени труд.

О томе у идућем броју.

Најновије јело

Муж: Па је ли гоштова ша бубабастуја?

Жена: Ојросиш Боко шшо сам задоцнила: никако ми није хитеза да се исече на рошшиш, па сам је бачила на маси; али и шх нису бољи изглед... Ако хоћеш мало да се сиршиш, да је часком скухам.

Модерна угодна бањенска столица.
(Са јариске домаћинске изложбе у Граничак-у)

Љеловник

Рекорди

За надућу недељу

Овај љеловник хдеиен је за грабанску
кућу за четири особе нормалнога аде-
иција. Недеиичија (јела обитана су.

НЕДЕЉА

РУЧАК: Јаја у беломе сосу. (У плиткој адеи у јојој се може и сербирати направн се заприца од белог брашна на бутеру, дола се до-
вољно соди и ситна бибер, па се налије са два деци млирама. Ако је потребно разблажи се суним или миском. У тај сос пакују се паклино цела јаја. Када су јаја у сосу скупана сербира се.)
Мусака од кромпира.
Воће.

ВЕЧЕРА: Супа од спаиша.
Пилеће печење са салат, целера и цвекле.
Пире од кестена с повлаком (обростом).
Трошак око 100 динара.

ПОНЕДЕЉАК

РУЧАК: Чорба од пилеће ситиже. (Ситиже од јуче)
Гобеће месо у сосу за динлач и кнедле од земичке. (Месо је купљено још јуче и метнуто у -вац-).
Компот од јабука.

ВЕЧЕРА: Шнагет с парадлаом и пармезаном.
Кобасице с рестобаном кромпиром.
Воће
Трошак око 100 динара.

УТОРАК

РУЧАК: Омлет са сиром.
Грамак пире с фашираним шинцлама.
Воће.

ВЕЧЕРА: Рибља чорба.
Пржена риба са салатом од кунуса.
Сир.
Трошак око 90 динара.

СРЕДА

РУЧАК: Гобећа супа с кнедлама од ингерике.
Гобећина са сосом од киселих напрића и сосом од парадаја, гарнирана прженим тестом од кромпира и динстобаном шаргарепом.
Кисела штрцла с орасима.

ВЕЧЕРА: Паприкаш с повлацана.
Воће.
Трошак око 100 динара.

ЧЕТВРТАК

РУЧАК: Супа од разнога зеља.
Рибанац кунус с јубаним месом.
Воће.

ВЕЧЕРА: Сардине у сенфу. (Сардине се очисте —
уцисне се реч и кожа, ако је дебела, па се растворе и извади се кост. Затим се сардине иситне и помешају са врло ситно исеченим луком. Дола се довољно козичина францускога сенфа и сок од лимуна, па се метне у чинију у произвољноме облик. Најзад се прелије зетиним.)
Вечна шинцла са салатом од кромпира.
Салата од поморанце. (Поморанца се исече оштрим ножем у колутобе па се ослободи коре, метне се у чинију и помеша са ситним шећером, и тако постоји добар сит, затим се дола мало рума и сербира.)
Трошак око 90 динара.

ПЕТАК

РУЧАК: Пихтије.
Пасуљ с кременадлом, кисели краставац.
Воће.

ВЕЧЕРА: Палачинке с мозгом.
Телетина у сосу (а)моиан).
Компот.
Трошак око 90 динара.

СУБОТА

РУЧАК: Супа од пасуља (пасираног од јуче).
Телетина фрикандо, гарниран биринчом и шаргарепом.
Пудинг од бадема.

ВЕЧЕРА: Салфаладе у сенфу. (Салфаладе се ољуште и исече у колутобе, затим се исече црни лук у колутобе, добо посол и остави да пусти воду. Када сасвим онежиша испеди се и помеша са салфаладом. Затим се скупљају 2 до 3 јајета тврдо, извади се жуманце, изгвечи и помеша с добром кинином сенфа, дола се зетин и сирће разблажено водом. Беланце се исече на ситне кришће и све се то помеша са салфаладом. Према укусу додају се со, бибер, сирће и зетин. Лети се могу још додати кришће сбежета парадаја и кришће печене на ољуштене наприће.)
Макарони с месом у пећи (верми).
Сир.
Трошак око 90 динара.

Рекорди у 1929. години

Американци обожавају статистику. Њихови листови стално нешто бележе и израчунавају, а сад су почели да бележе и рекорде 1929. године. Али, немојте мислити да ће нам један амерички новинар забележити рекорде авијације, поморства и науке. Боже сачувај. Прочитајте, па судите сами:

Један становник Чикага успео је да попије 40 живих јаја за 79 минута.

Неки Белгијанац, по имену Менне успео је да напише 17,131 реч на поштанској карти, што представља ремек дело, јер је досадашњи рекорд износио 11,000 речи. Треба још додати да је Меннеу требало 14 година док је успео да тај рекорд постави.

Мис Едн Азелни је „чистачица“ најбржа на свету јер јој не треба ни 38 секунди да очисти паркет од 38 квадратних метара.

Једна млада певачица у Чикагу изгледа да је добила титулу „краљице пољубаца“. Ако верујете да она љуби најнежније, изи да је у стању да вас загрли хиљаду пута у минуту преварићете се. Она је краљица пољубаца зато што у моменту кад љуби њено срце куца потпуно нормално. Титулу коју носи добила је часно јер ни једна од 12 конкуренткиња није тај рекорд могла да постигне.

Интересоваће вас, можда, ко је био шампион за прелаз Океана у 1929. години? За ту част борили су се и Французи и Американци, али је рекорд однео г. Џејмс председник Француско-америчке коморе који је путовао лабом преко Океана 110 пута. На жалост овај рекорд још није потврђен јер се пријавио један други Американац који тврди да је Океан пребродио 120 пута.

Тврди се, најзад, да рекордер благајника ради у једној лондонској банци: он је у стању да 1000 комада разног новца преброји и класифицира за 9 минута.

Музикантски рекорд

Слет воли рекорде. Са фудбала прешло се на трке, са трка на гладовање, са гладовања на аероплан, са аероплана на играње.

Недавно су листови забележили да је у Енглеској одржан један концерт у коме је учествовао оркестар са 2000 свирача. Американци су тукли одмах рекорда и образовали оркестар са 3000 свирача.

Међутим, шта су рекорди данашњице према рекордима старих народа? Кроничар је забележио да је за време освећења Великог храма, у доба мудрог Солмона дошло на свечаности оркестар — ако се један такав скуп може назвати оркестром — који је имао 40.000 харфи са позлаћеним жицама 100.000 сребрних труба и 200.000 певача. Укупно 380.000 чланова оркестра.

Порекло наркозе

Данас никоме и не пада на памет да се подвргне једној операцији без наркозе или бар локалне анестезије.

У 12. веку употребљаване су разне трапе да се место које се сече „умртви“, али је то било опасно и често тровања нате-рала су хирурге да промене процедуру па је, нешто дошје, уведен алкохол. Међутим опијени болесници, место да трпе ма-

ње, трпели су више, јер је алкохол утицао на срце, а болове није ублажавао.

Тек 1776 године пронашао је прво средство за анестезију енглески научник Пристлеј. Он је приметио да азотни протоксид умртвљује живце, а увео га је у хирургију 1844 године Хорације Велс зубни лекар из Конектикута. На жалост Хорацију нико није признавао закључак и он извршује самоубиство. У купатилу је пресекао себи вене, а да не би осећао болове, убризгао је протоксид у крв.

Анестетичне особине етра а затим и хлороформа примећене су половином деветнаестог века.

Затвор за аутомобиле

У некој вароши у Калифорнији уведена је чудна мера за заштиту света од аутомобила: непажљивом шоферу се одузимају кола и затварају.

Америчка полиција сматра да ће на тај начин натерати возаче да пазе, јер ће, за време док им кола буду у затвору, имати времена да се напешаче и да осете страх.

Плаћање трошкова оштећенима, наравно, није укинута. (-о-)

„Elisabeth Arden“

Венецијански препарати

Урошевић и Танасковић

БЛЕД

БЕОГРАД

Кл. Микаилова 11
Телефон бр. 30-23

Близнаци код фотографа

Фотограф: До врага, сви ће мислити да ми је мрднго апарат!

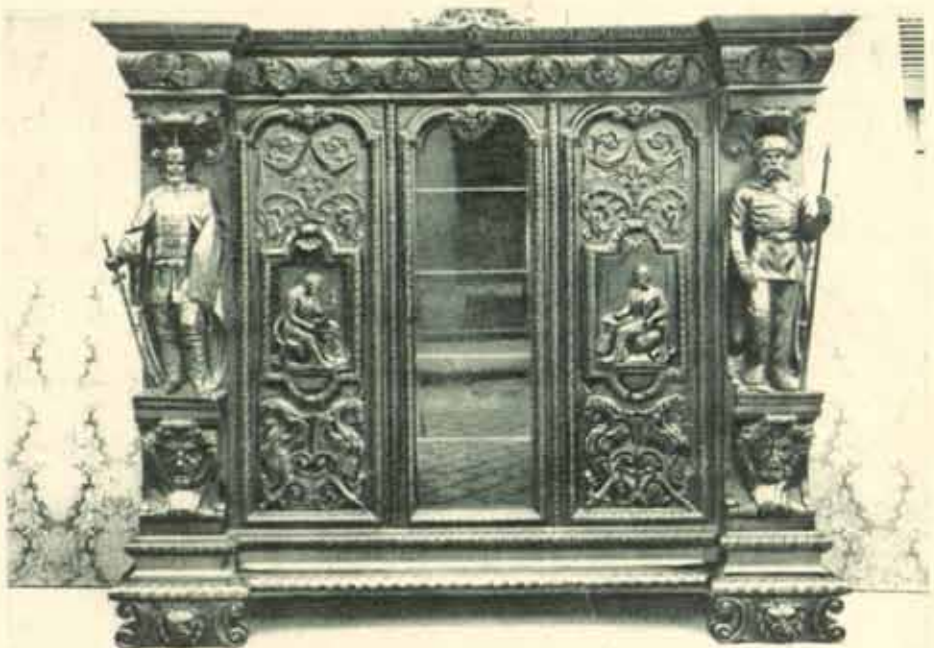
НАМЕШТАЈ ИЗ ДАНИЈА РЕНЕСАНСЕ

Од историских стилова немештаја, најдубље трагове оставила су дела ренесанса шеснаестог века. Ниједан од каснијих стилова није у толикој мери послужио примером, да се из њега паралелно, у Италији, Француској, Енглеској, Шпанији, Данској, Низоземској, Немачкој — нарочито јужној — развије уметност, која је додуше свуда имала једнаке карактеристике, али које су тадашњи столарски мајстори — уметници ипак давали у већој или мањој мери свој домаћи колор, већ према утицају, који је долазио из суседних земаља. Зато историја уметности и говори о италијанском, француском, енглеском итд. ренесансу.

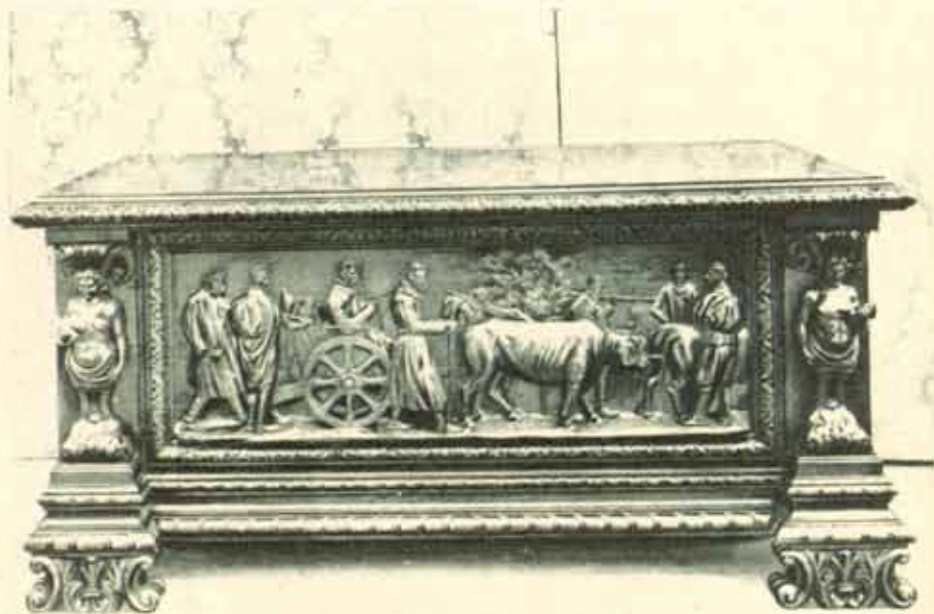
У свима стварала је ренесанса уметност, дела непролазне и замерне вредности, па како се свагда и свуда, све што је вредно и савршено копирало и копира, тако се и у овој области уметности много копирало и копира.

Стил ренесансе још и данас имаде својих искрених присталица, а то је и разумљиво, јер он са својом тежином и својом величанственошћу унаша у дом неко свечано и отмено расположење и он ће вероватно те своје особине сачувати за сва времена и преживети ће још многу новотарију.

У задњим деценијама столарски мајстори уметници, ступили су према намештају историјских стилова у исправнији однос него што је то било у доба романтизма деветнаестог века. Тада се само копирало, а данас се у стилу ренесансе стварају дела, код којих су тачно сачуване све стилске карактеристике, али која су самосталне, вредне творевине. Таково је дело кабинет, који је недавно продат по фирми „Домус“ из Београда, Кнез Михајлова 50 једној угледној и отменој Београдској фамилији. Ту је у дуборезу приказана епопеја целе српске историје од Косова до Албанске Голготе. Један рад, који у свакоме погледу заслужује пажњу, па и ми томе делу исказујемо своју пажњу, донашајућ му слику.

*Библиотечка у стилу ренесанса.
Пројекат и израда фирме „ДОМУС“, Песине и Шинцер,
Београд, Кнез Михајлова 50*

*Нисаћи сто у стилу ренесанса.
Пројекат и израда фирме „ДОМУС“, Песине и Шинцер,
Београд, Кнез Михајлова 50*

AEG

AEG парна турбина од 85.000 киловата монтирана у електричној централы Порнебиц. У погону од 20. нов. 1929.

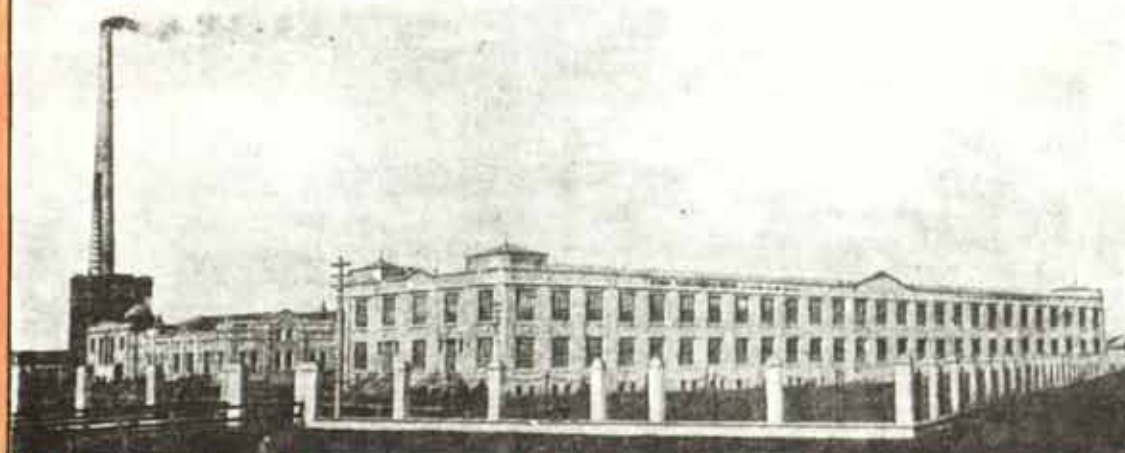
Линијевод високог напона од 100.000 волти на раскршћу реке Шпрее, изведен од А. Е. Г.

Велико стовариште свих врста електромотора, апарата, електропумпи и т. д. Изводи све врсте електричних постројења
 Генерално заступство: **ЈУГОСЛ. А. Е. Г. ЕЛЕКТРИЧНО ДРУШТВО А. Д.**
 БЕОГРАД, БРАНКОВА 30 ТЕЛЕФОНИ: 4-63, 24-75, 33-34

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ излази сваке суботе. — Претплата: за Краљевину Југославију: редовно дан. 14.-, тримесечно дан. 40.-, шестомесечно дан. 75.-, годишње дан. 120.-
 За иностранство: полугодишње дан. 200.-, годишње дан. 360.-. Поштом без 4 динара. — Отисци по тарифи. — Редити под поштом. Штамповнице: од 20. 224. — Редакција и администрација: Поштомарска 4-5. — Телефон и телеграм: «Илустровано Време», Београд.

Главни уредник Миливој Предих — Власник, издавач и штампар: за Штампарско Издавачко Предузеће «Време» Ади. Друштво: Милутин С. Стебановић, Београдска 5.

ИНДУСТРИЈА ВУНЕНИХ ТКАНИНА
ВЛАДА ТЕОКАРЕВИЋ И КОМП.
ПАРАЋИН

INDUSTRIJA
VUNENIH TKANINA

DA TEOKAREVIĆ I KOMP. PARAĆIN

ЦИНДАП- СУШТА ИЗДРЖЉИВОС

„МОТОР“ ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО ЗА КРАЉЕВИНУ ЈУГОСЛАВИЈУ
БЕОГРАД ■ ТЕРАЗИЈЕ 11 ■ ТЕЛЕФОН 35-14